

Rīcība skolā, ja ir apdraudēta izglītojamā veselība, drošība vai dzīvība

I Rīcības algoritms

1. Izglītības iestādes (turpmāk-Skolas) izglītojamo un darbinieku drošība ir primāri saistīta ar skolas iekšējo kārtības noteikumu ievērošanu. Jebkura darbinieka pienākums ir iesaistīties situācijās, kad ir pamatotas aizdomas, vai ir konstatēti uzvedības noteikumu pārkāpumi izglītības iestādē/Skolā.

1.1. Skolā ir izstrādāti kārtības noteikumi, rīcības algoritmi, darbinieku pienākumi un rīcība situācijās, kad tiek risināti izglītības iestādes un to darbinieku vai izglītojamo drošības jautājumi.

1.2. Skolas vadības pienākums ir informēt visus darbiniekus par Skolas iekšējo kārtību, rīcības shēmām vai algoritmiem gadījuma risināšanā. Skolas vadība pedagoģiskās sēdes vai sapulces laikā informē Skolas darbiniekus par iekšējo kārtības noteikumu ievērošanu un katra darbinieka atbildību. Katrs darbinieks ar savu parakstu apliecina, ka viņš ir iepazinies un ievēros noteikumus.

1.3. Skolas vadības pienākums ir regulāri informēt, atkārtot un pieprasīt darbiniekiem ievērot un izpildīt zināmo algoritmu situācijas risināšanā (rīcība shēma/ kārtība)

1.4. Par izglītojamo informēšanu (vismaz divas reizes mācību gadā) ar Skolas iekšējiem kārtības noteikumiem atbildīgs ir klases audzinātājs.

II Ziņošanas algoritms un atbildīgās personas

2. Skolā ar direktora rīkojumu ir atrunāts atbildīgais vadības pārstāvis par informācijas nodošanu, gadījumos, kad tiek pārkāpti uzvedības noteikumi (saistība ar uzvedības noteikumu pārkāpumiem, ārkārtas situācijām) un apriti Skolā (Direktors, vai atbildīgā persona); Skolas vadības vai Direktora prombūtnes laikā informācija tiek nodota izskatīšanai rīcības plānā atrunātām/norādītām atbildīgajām personām.

2.1. Jebkura darbinieka pienākums ir iesaistīties situācijās. Gadījuma konstatētājs noskaidro izglītojamo vārdus, uzvārdus, klasi/-es. Jebkurš darbinieks, kurš konstatējis situāciju, nekavējoties ziņo klases audzinātājam vai sociālam pedagogam. Sociālais pedagogs/klases audzinātājs ziņo bērna vecākiem/likumiskajiem pārstāvjiem (e-klasē, my-koob, telefoniski).

2.2. Gadījumā, ja ir apdraudēta izglītojamā drošība un/vai veselība, Skolas darbinieks nekavējoties ziņo par gadījumu Skolas medicīnas māšai. Skolas medicīnas māsa savas kompetences ietvaros izvērtē izglītojamā veselības stāvokli un riskus, lemj par nepieciešamību izsaukt neatliekamo medicīnisko palīdzības dienestu. Sociālais pedagogs izvērtē situāciju un lemj par nepieciešamību vērsties tiesībsargājošās institūcijās. Gadījuma konstatētājs vai sociālais pedagogs informē Skolas vadību.

2.3. Ja kaitējums veselībai neapdraud izglītojamā dzīvību, Skolas darbinieks kopā ar izglītojamo vērsas pie Skolas medicīnas māšas. Medicīnas māsa reģistrē notikumu un novērtē izglītojamo veselības stāvokli. Par novērojumiem un apskates rezultātiem medicīnas māsa ziņo izglītojamā vecākiem/ likumiskajiem pārstāvjiem un klases audzinātājam.

III Risku analīze un turpmākā darbība, attiecībā uz mācību procesu

3. Notikuma vietā gadījuma konstatētājs izvērtē iespējamus riskus - izvērtē vai nepieciešams nodalīt konfliktā iesaistītās personas (izšķirt savā starpā, nošķirt no apkārtējiem) pavadīt izglītojamos (nodrošināt atsevišķu telpu- drošu vidi, individuālo atbalstu, u.tml.). Skolā ir atrunāti algoritmi par individuāla atbalsta sniegšanu izglītojamam un drošas vides nodrošināšanu (vieta, atbildīgās personas).

3.1. Izglītojamam, kuram ir nepieciešams mācību procesu turpināt atsevišķā telpā, ir nepieciešams individuāls atbalsts un palīdzība. To nodrošina Skolas pedagoga palīgs, vai speciālais pedagogs, ja šie speciālisti nav pieejami, tad mācību procesu nodrošina cits Skolas vadības norīkots pedagogs. Mācību materiālus un visu nepieciešamo nodrošina mācību priekšmeta skolotājs (mācību tēma, uzdevumi, darba apjoms, izdales materiāli, u.c.).

3.2. Gadījumā, kad izglītojamā psihoemocionālais stāvoklis neļauj turpināt mācības ierastajā režīmā klasē, tad izglītojamam ir jānodrošina atsevišķā telpa, drošā vide un jāsniedz individuāls atbalsts (pedagoga palīgs), pēc nepieciešamības iesaista Skolas atbalsta personālu. Atbalsta personāla iesaiste var būt īslaicīgs risinājums, ar mērķi atbalstīt un nomierināt izglītojamo līdz izglītojamais būs spējīgs atgriezties klasē un turpināt mācības.

3.3. Gadījumā, ja nav apdraudēta izglītojamā drošība un/vai veselība, bet psihoemocionāli izglītojamais nav spējīgs turpināt mācību procesu Skolā atsevišķā telpā, tad informējot vecākus/likumiskos pārstāvjus tiek pieņemts lēmums par turpmāko rīcību (piemēram, turpināt mācību procesu pēc individuāla mācību plāna).

IV Gadījuma vadīšana

4. Pēc gadījuma novēršanas, risku izvērtēšanas un pārliecinoties (Skolas vadība), ka situācija ir stabilizējusies un kontrolējama, ir nepieciešams veikt sekojošas darbības:

4.1. Gadījumā iesaistītie sniedz rakstisku situācijas aprakstu Skolas vadībai (datums, vieta, laiks, iesaistītās personas, rīcība, u.c.). Visas sarunas tiek protokolētas, visi iesaistītie speciālisti aizpilda nepieciešamo dokumentāciju.

4.2. Gadījumā piesaistītais personāls (klases audzinātājs, mācību priekšmeta skolotājs, sociālais pedagogs, izglītības psihologs, Skolas vadība) apkopo informāciju un savas kompetences ietvaros veic sociālpedagoģisko darbu ar gadījumā iesaistītajām pusēm.

4.3. Par veiktajām darbībām gadījuma risināšanā atbalsta personāls/ klases audzinātājs informē Skolas vadību un izglītojamo vecākus (telefoniski, rakstiski, izmantojot e-klase, my-koob). Komunikācija ar vecākiem ir cieņpilna, uz sadarbību vērsta.

V Skolas administrācijas rīcība

5. Skolas vadība izvērtē situāciju un analizē visu pieejamo informāciju par notikušo.

5.1 Skolas vadība nekavējoties sasauca ārkārtas sapulci ar gadījumā iesaistītām pusēm, ar mērķi izvērtēt Skolas darbinieku rīcību, iespējamus riskus un sekas, un sadarbībā ar Skolas darbiniekiem plāno turpmāko darbību, sadalot atbildību atbilstoši speciālistu kompetencēm;

- 5.2. Skolas vadība informē vecākus par turpmāko rīcību (telefoniski, rakstiski, izmantojot e-klase, my-koob) un aicina aktīvi sadarboties un iesaistīties rīcības plāna īstenošanā;
- 5.3. Skolas vadība sagatavo informatīvo vēstuli par krīzes/ ārkārtas situāciju, t.sk., plānotiem atbalsta pasākumiem tiesībsargājošām instancēm, ja tas ir nepieciešams.
- 5.4. Par notikumu Skolas direktors informē Rīgas valstspilsētas pašvaldības Izglītības, kultūras un sporta departamentu, sagatavojot informatīvo vēstuli.
- 5.5. Skolas vadība sadarbībā ar atbalsta personālu un klases audzinātāju sagatavo turpmāko Skolas darbības plānu, gadījuma risināšanai un drošības pasākumu īstenošanai (piem., starpinstitūciju sadarbība, atbalsta pasākumi).
- 5.6. Nepieciešamības gadījumā, sadarbībā ar vecākiem/likumiskajiem pārstāvjiem, Skolas atbalsta personāls un pedagogi izstrādā un īsteno individuālo izglītības programmas apguves plānu vai individuālais uzvedības korekcijas plānu, pamatojoties uz 2019. gada 19.novembra Ministru kabineta noteikumiem Nr. 556“Prasības vispārējās izglītības iestādēm, lai to īstenotajās izglītības programmās uzņemtu izglītojamos ar speciālām vajadzībām” un VISC izstrādātām vadlīnijām [Par individuālo uzvedības korekcijas plānu izveidi un īstenošanu. | Valsts izglītības satura centrs \(visc.gov.lv\)](#).
- 5.7. Skolas vadības pārstāvis aicina gadījumā iesaistītos izglītojamo vecākus/ likumiskos pārstāvjus uz sarunu klātienē Skolā, ar mērķi informēt vecākus/ likumiskos pārstāvjus par notikumu un Skolas tālāko rīcību situācijas risināšanā, kā arī lūgumu sadarboties.

VI Klases audzinātāja rīcība

6. Klases audzinātāja pienākums ir monitorēt situāciju klasē, sadarboties ar klases izglītojamo vecākiem/likumiskajiem pārstāvjiem, sniegt atbalstu gan izglītojamajiem, gan viņu vecākiem/ likumiskajiem pārstāvjiem.
- 6.1. Reaģējot uz notikumu, ieplānot audzināšanas stundas, sarunas, diskusijas par gadījumam atbilstošu tēmu.
- 6.2. Klases audzinātāja pienākums ir veikt informējošo un izglītojošo darbu, pārrunāt drošas uzvedības stratēģijas, aktualizēt izglītojamo drošības jautājumus Skolā. Pēc nepieciešamības tiek iesaistīts Skolas atbalsta personāls preventīvā darba ietvaros (rekomendācijas, izglītojoši materiāli, u.c.).
- 6.3. Klases audzinātāja atbildība ir īstenot Skolas izstrādātā rīcības plāna, individuālā izglītības programmas apguves un uzvedības korekcijas plānu rekomendācijas.
- 6.4. Klases audzinātājs informē mācību priekšmetu skolotājus nepieciešamības gadījumā, ja tas ir saistošs mācību procesā.

VII Atbalsta komandas rīcība

7. Atbalsta komandas darba mērķis ir veicināt un attīstīt veiksmīgu sadarbību starp izglītojamajiem, pedagogiem, vecākiem/ likumiskajiem pārstāvjiem, nodrošinot akūto un sistemātisku multidisciplināru atbalstu izglītojamiem, viņu vecākiem/likumiskajiem pārstāvjiem, pedagogiem, veicot mērķtiecīgu pedagoģiskā, sociālā un psiholoģiskā darba organizēšanu, kā arī sekmējot gadījuma risināšanu.
- 7.1. Atbalsta komandas speciālisti sadarbojas ar Skolas vadību, gadījumā iesaistītājiem, klases audzinātājiem un priekšmetu skolotājiem, kopīgi identificējot potenciālos riskus un mērķgrupu (vai individuāli) atbalsta sniegšanai.

7.2. Sadarbībā ar Skolas vadību, klašu audzinātājiem, mācību priekšmetu skolotājiem, atbalsta komandas speciālisti sagatavo rīcības plānu, sniedz rekomendācijas iesaistītājiem par nepieciešamo atbalstu un rīcības stratēģijām Skolā.

7.3. Sadarbībā ar Skolas vadību, klašu audzinātājiem, mācību priekšmetu skolotājiem, nepieciešamības gadījumā, atbalsta komandas speciālisti izveido izglītojamiem individuālo izglītības programmas apguves plānu, un/vai uzvedības korekcijas plānu. Kopīgi monitorē plāna īstenošanu un sniegtā atbalsta efektivitāti.

7.4. Atbalsta komandas speciālisti sniedz rekomendācijas iesaistītājiem (administrācijai, izglītojamajiem, pedagogiem, vecākiem/ likumiskajiem pārstāvjiem) par turpmāko rīcību un preventīvo darbību Skolā. Nodrošina agrīnu intervenci krīžu gadījumos, veic attīstošo darbu savas kompetences ietvaros, ievērojot bērna tiesības un likumā noteiktās prasības un normas.

7.5. Skolas atbalsta komandas speciālisti, izpilda Skolas vadības un tiesībsargājošo institūciju ieteikumus un norādījumus, kārtro dokumentāciju (t.sk. speciālais pedagogs, logopēds, psihologs, veic izglītojamam izpēti/novērtēšanu, raksta atzinumus, ja vecāks/ likumiskais pārstāvis piekritis psiholoģiskai izpētei/novērtēšanai), vai informē institūcijas, ja tas nepieciešams bērna interešu aizstāvībai, drošībai, izglītībai un attīstībai.

VIII Situācijas monitorēšanas un prevencijas pasākumi skolā

8. Skolā ir izstrādāti prevencijas pasākumu nosacījumi, mācību gada plāns, tai skaitā: Skolas iekšējās kārtības noteikumi, pasākumu plāns par drošību Skolā, stratēģiju un metožu kopums, kas ir saistīti ar izglītojamo sociāli-emocionālo prasmju attīstīšanu un pilnveidošanu, vardarbības un mobinga mazināšanu Skolā.

8.1. Skola aktīvi sadarbojas ar valstiskām un nevalstiskām organizācijām, tiesībsargājošām institūcijām, lai veicinātu drošu un labvēlīgu psihoemocionālo vidi Skolā. Skola informē par pakalpojumiem ārpus tās.

8.2. Skolas uzdevums apkopot informāciju par drošības noteikumu pārkāpumiem (biežākās pārkāpuma vietas un laiks) un apzināt bīstamās vietas, kur iespējams var notikt noteikumu pārkāpumi (starpbrīži, WC, gaiteni). Izvērtējot riskus, Skolas vadība nosāka kārtību un atbildīgās personas par bīstamo vietu monitorēšanu.

Pielikums.

Kur meklēt palīdzību:

Rīgas 5. pamatskola - attīstības centrs <https://www.r5sips.lv/>

Rīgas 5. pamatskolas – attīstības centra mērķis ir nodrošināt konsultatīvu un metodisku atbalstu skolēniem ar speciālām vajadzībām, kā arī viņu vecākiem un pedagogiem Galvenais virziens – izglītojamie ar autiskā spektra traucējumiem, komunikācijas grūtībām un uzvedības problēmām.

Centrā var saņemt palīdzību sarežģītu prakses gadījumu risināšanā.

https://drive.google.com/file/d/1QvuAblqb71foPz_gA3TAIA56zhmP-pbq/view

Skolai pieteikties Vitai Ukasei, tālr.67181760 vai rakstot vukase2@edu.riga.lv

RVP IKSD Izglītības atbalsta nodaļa :

Ģimenes terapijas (pēc Skolas psihologa iesnieguma)

“ Vecāku efektivitātes grupa” vienu reizi mācību gadā

Pilotprojekts ” 1.klašu skolēnu komunikācijas prasmju pilnveidošanas grupa”

Konsultācijas sarežģītu problēmgadījumu risināšanā

Sociālais dienests (pēc dzīvesvietas)

www.uzvediba.lv

Pusaudžu resursu centrs <https://pusaudzucentrs.lv/>